

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep,
0032 Oslo

Deres ref.

Vår ref.
12714/2020/Q65/ARNSOL

Dato
09.06.2020

ANMODNING OM STØTTE FRA FORSVARSDEPARTEMENTET TIL FLYTTING AV TERMINALBYGG ØRLAND LUFTHAVN

Samferdselsdepartementet og Ørland flystasjon inngikk i 1977 avtaler med Ørland kommune angående bygging og drift av Ørland lufthavn (OLA). Staten og kommunen avtalte at flyterminalen skulle opprettes på Forsvarets grunn mellom fylkesveg 244 og rullebanen i samsvar med Luftfartsdirektoratets tegning. I 40 år har den avtalte plasseringen av terminalen blitt benyttet til sivil luftfart til og fra OLA.

I Avinors utredningsrapport fra 2011: «Ny kampflybase – Konsekvenser for sivil luftfart» sies det: Til tross for at passasjergrunnlaget på Ørland lufthavn øker relativt mye i et slikt scenario, vil den sivile lufttrafikken på Ørland være svært beskjeden. Ut over behov for eventuelle støysisolerende tiltak knyttet til dagens terminal ser ikke Avinor behov for spesielle tiltak.» og «Det er ikke identifisert behov for eventuell utbygging av Ørland lufthavn, til det vil trafikkgrunnlaget fortsatt være svært lite. Det er identifisert behov for støysisolering av de bygningene sivil luftfart benytter på Ørland i et slik scenario.»

Reguleringsplan for Ørland Hovedflystasjon ble vedtatt 13.11.14 uten innsigelser fra Forsvaret, Forsvarsbygg eller andre vedr. fortsatt drift av sivil luftterminal på daværende plassering. Og så sent som 11.04.18 utaler Spesialrådgiver Birgitte Frisch fra Forsvarsdepartementet til nettstedet aldrimer.no at: «Forsvarsdepartementet er ikke kjent med at det skal være nødvendig å flytte dagens terminalbygg som en konsekvens av sikringstiltakene.

I Stortingsproposisjon 1 S (2016-17) for budsjettåret 2017 gis det føringer om den overordnede tilnærming til den helhetlige beskyttelse og sikring av Ørland flystasjon. Her beskrives det ytre perimeter som et dobbelt gjerde rundt hele basen, med et felt for deteksjon i tillegg til en inspeksjonsvei mellom gjerde og terrengvoll på innsiden. Den eksisterende sivile terminalen ligger innenfor dette perimeteret, og Ørland kommune, som eier av terminalen, tvinges i realiteten til å flytte virksomheten.

Administrasjonen i Ørland kommune hadde flere møter med Ørland flystasjon og Forsvarsbygg i løpet av 2018 og 2019 for å forsøke å finne ei løsning på problematikken rundt plassering og fortsatt drift av sivil lufthavn:

Kommunen ønsket i utgangspunktet å drifte på den opprinnelige lokasjonen muligens med en oppgradering av terminalbygget. Dette ønsket ble avvist fra forsvarets side da det ble vurdert som ikke å ivareta sikkerhetsmessige hensyn vis-a-vis kampflybasen.

Forsvaret ønsket flytting av terminalen til vestsiden av fylkesvei 244, men dette medførte såpass store kostnader at det i realiteten ble vurdert som ikke økonomisk gjennomførbart (for eksempel, flytting av fylkesvei).

Ørland kommune forslø da å flytte terminaldriften til Brekstad sentrum 5 km unna. Den foreslåtte løsningen medførte at passasjerene ville gjøre innsjekk i terminalbygg på Brekstad og ville blitt transportert i buss til lufthavna for så å gå direkte om bord i flyet. Dette var OK fra Luftfartstilsynet så lenge passasjerene ble overvåket fra innsjekk til ankomst fly. Også dette forslaget ble avvist av Forsvaret da det ble vurdert ikke i tilstrekkelig grad å ivareta kampflybasens sikkerhet.

Ørland kommune utfordret da Luftforsvaret til å utarbeide en løsning som flystasjonen kunne leve med. Løsningen som da ble presentert var at ikke-innsjekkede passasjerer ankommer i et nytt terminalbygg som ligger i ytre perimeter. Etter innsjekk blir passasjerene geleidet til dagens terminalbygg som ligger i indre perimeter.

Ørland kommune aksepterte sistnevnte løsning, fikk arkitekttegnet nytt terminalbygg og iverksatte byggarbeider. Terminalen står ferdig disse dager og åpnet offisielt 2. juni 2020.

Så til det økonomiske aspektet som bygging av terminalbygg har medført. Kommunen legger ikke skjul på at det har eksistert et ønske om å oppgradere terminalbygget fra 1978.

Ørland kommune ser sin egen rolle i å bidra til å opprettholde flytilbudet mellom Ørland og Oslo. Og, ser det som selvfølgelig at kommunen, som lufthavnens eier, bekoster en del av byggekostnadene – da spesielt oppgraderingen av eget bygg fra 1978.

I saksfremlegg for Ørland kommunestyre 04.04.19 sammenfattet rådmannen de tre alternativene og bad om finansiering på kr 6,5 millioner. Kommunestyret vedtok finansieringen og i tillegg en uttalelse som sier at kommunen ikke kan være ansvarlig for kostnader som er relatert til nødvendige ombygginger for å fasilitere det økte sikringsnivået som Stortinget har vedtatt.

Finansiering på kr 6,6 millioner av resten av prosjektet ble gjort i vedtak i Ørland kommunestyre 29.08.19. De to vedtakene viser da en total kostnad i forbindelse med flytting av Ørland sivile flyterminal på kr 13.100.000. I tillegg har kommunen måttet erverve grunn, og å opparbeide ny parkeringsplass vest for terminalen, til en kostnad på kr 2,3 millioner.

I tillegg må det tidligere terminalbygget (ved indre perimeter), som skal benyttes som avgangshall for innsjekkede passasjer, oppgraderes inkludert støyisolasjon til en estimert kostnad på kr 1 million. Forsvarsbygg sender egen henvendelse til departementet angående støyisoleringen av avgangshallen, men siden det haster å ferdigstille avgangshallen ser Ørland kommune seg nødt til å engasjere entreprenør til å ferdigstille støyisoleringen i påvente av en avgjørelse fra Forsvarsdepartementet. Kommunene er bevisst på å engasjere en entreprenør som allerede har utført jobber for Forsvarsbygg slik at arbeidet blir gjort i henhold til krav.

Totale kostnader, inkludert kostnader i forbindelse med ny parkeringsplass, er derfor kr 16,4 millioner.

Det er naturlig at Ørland kommune, som eier av lufthavnen, selv tar ansvaret for til sammen kr 6,6 millioner kroner i prosjektet. Dette inkluderer kr 1 million for opprusting av eksisterende bygg og nye møbler og i tillegg kr 3,3 millioner til utvidelse av nybygg på ca. 100 m² (nybygget er ca. 100 m² større enn det gamle). Kommunen har også selv tatt ansvaret for utgiftene på kr 2,3 millioner til nye parkeringsplasser.

Likedan som det er naturlig at Ørland kommune selv bekoster utvidelse av terminal og andre passasjervolumrelaterte utgifter, ser vi det som selvfølgelig at staten bidrar med midler inn i byggeprosjektet. Lufthavnen ble tross alt nektet videreføring av drift på nåværende og avtalefestede sted grunnet sikringsmessige hensyn for kampflybasen. Som ovennevnte vurdering viser er det riktig at staten dekker kr 9,8 millioner.

Forsvaret har en pålagt tilstedeværelse på Ørland. Det er en operativ base. Flyruten er viktig for Forsvaret som benytter ruten ofte. FLO har en rammeavtale med Air Leap som sikrer forutsigbarhet for Forsvarsbygg, for 132 Luftving og for andre. Ørland kommune ber herved om at Forsvaret bidrar med kr 9.800.000 som statens bidrag til ny terminal ved Ørland lufthavn.

Med hilsen

Tom Myrvold
Ordfører

Dette er et elektronisk godkjent dokument